

**Включване на приобщаващи иновации
и социално предприемачество във
висшето образование**

2022-1-PL01-KA220-HED-000089820

InnoSocial курс по приобщаващи иновации и социално предприемачество

Модул 1. Приобщаващи иновации и социално предприемачество

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито предоставящият орган.

Co-funded by
the European Union

Консорциум

UNIVERSITÀ
DI PAVIA

Съдържание на презентацията

Раздел 1.1

Цели за устойчиво развитие
и обществени
предизвикателства

Раздел 1.2

Масови иновации,
социални иновации и
приобщаваща иновации

Раздел 1.3

Социално предприемачество

Раздел 1.4

Казуси

Резултати от обучението

Модул I		
Уроци/теми 1-4:		
ЗНАНИЯ	УМЕНИЯ	НАГЛАСИ
Обучаемият ще може да: • разбере какво е приобщаваща иновация и как се различава от масовата иновация; • разбере какво е социално предприемачество и как то е свързано с приобщаващите иновации.	Обучаемият ще може да: • прилага концепциите за приобщаващи иновации и социално предприемачество в реални случаи; • идентифицира и анализира социални/екологични проблеми или нужди в местния контекст.	Обучаемият ще може да: • разпознава казуси от успешни приобщаващи иновации и социални предприятия.

Раздел 1.1 Цели за устойчиво развитие и обществени предизвикателства

Въведение

Исторически контекст: Концепцията за устойчивост датира от „космическия кораб Земя“ (George, 1879 г.). Докладът Brundtland (1987) дефинира устойчивото развитие като задоволяване на настоящите нужди, без да се компрометира способността на бъдещите поколения да посрещнат своите. Въпросът на Джон Елкингтън: "Може ли капитализмът да се поддържа?" (Elkington, 1997).

Тройна долна линия (ТДЛ): въведена от Джон Елкингтън през 1994 г. Рамка за оценка на ефективността в икономически, социални и екологични измерения (печалба, хора, планета). Широко възприета; през 2005 г. 70% от 250-те най-големи световни компании са използвали ТДЛ счетоводство (Tulberg, 2012). Предоставя холистичен поглед върху организационното въздействие.

Програма 2030

Програмата за устойчиво развитие до 2030 г., приета от държавите-членки на ООН през 2015 г., служи като цялостна рамка, насочена към насърчаване на глобалния мир, просперитет и устойчивост. Състои се от 17 цели за устойчиво развитие (ЦУР), организирани в пет направления – хора, планета, просперитет, мир и партньорство. Тези цели са насочени към широк спектър от глобални предизвикателства и имат за цел да гарантират, че настоящите и бъдещите поколения могат да се развиват.

Роля на организациите: Организациите играят основна роля в постигането на целите на ЦУР чрез превръщане на глобалните цели в осезаеми действия на местно и организационно ниво. По-специално частният сектор е от съществено значение за стимулиране на устойчивото развитие чрез иновации, отговорни производствени практики и приобщаващи възможности за заетост. Сътрудничеството между международни инициативи и предприятия, като Глобалното партньорство за бизнес и биоразнообразие, подчертава значението на партньорството за постигане на ЦУР. Бизнесът може да приведе своите стратегии в съответствие с ЦУР, за да разкрие нови възможности, да изгради партньорства и да създаде значително социално въздействие.

ЦУР

Дневен ред 2030

Предизвикателства и критики:

Въпреки амбициозните си цели Програма 2030 г. е изправена пред няколко предизвикателства, включително бавен напредък и външни кризи като пандемията от COVID-19. Освен това някои критици твърдят, че взаимовръзките между ЦУР и основните двигатели на предизвикателствата, които те адресират, не са ясно формулирани. Тази липса на яснота може да попречи на ефективното прилагане и напредък. Независимо от това, ЦУР остават решаваща рамка за справяне с някои от най-належащите проблеми в света и постоянните усилия и сътрудничество са жизненоважни за техния успех.

Раздел 1.2 Масови иновации, социални иновации и приобщаващи иновации

Дефиниции

Масови иновации (Greve et al., 2021; Govindarajan et al., 2011; Patriotta and Hirsch, 2016):

- Масовата иновация се отнася до традиционните форми на иновация, които се фокусират основно върху технологичния напредък, подобренията на продуктите и повишаването на ефективността в рамките на съществуващите системи.
- Често произхожда от установени предприятия и индустрии, целящи да подобрят своите продукти или услуги, за да получат конкурентно предимство.

Дефиниции

Социални иновации (СИ - Anderson et al., 2014; Djellal and Gallouj, 2012; Sharra and Nyssens, 2010):

- Социалната иновация (СИ) включва разработването на нови идеи, решения или подходи за справяне с обществените предизвикателства. Тя надхвърля технологичния напредък и често се фокусира върху социални, екологични и културни аспекти.
- СИ има за цел да създаде положително социално въздействие и може да включва промени в процеси, политики или организационни структури за справяне със системни проблеми.

Дефиниции

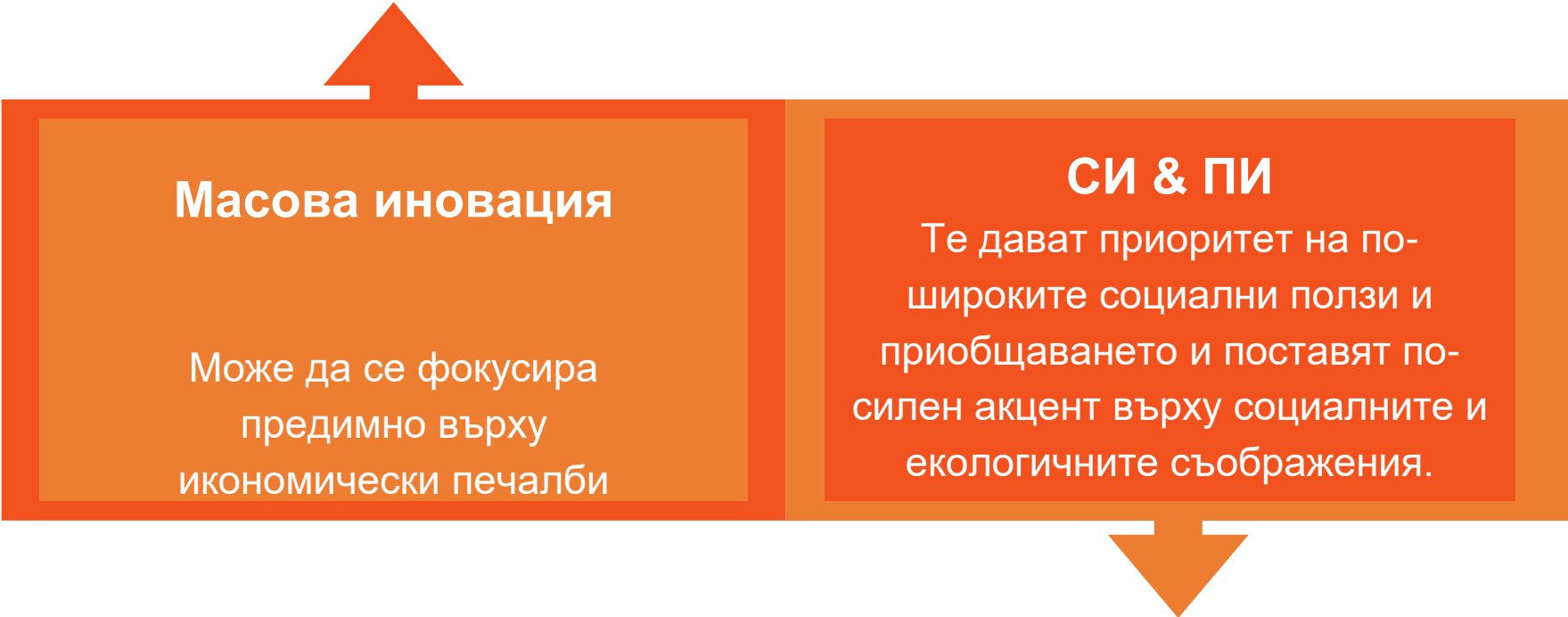

Приобщаващи иновации (ПИ - Heels et al., 2013; Sc hillo и Robinson, 2017; Chataway et al., 2014; Heeks et al., 2014 г.):

- Приобщаващата иновация (ПИ) е съсредоточена около гарантирането, че ползите от иновациите са достъпни за широк и разнообразен кръг от хора, включително тези, които традиционно са маргинализирани или изключени.
- ПИ включва проектиране и прилагане на иновации по начин, който отчита нуждите и перспективите на всички заинтересовани страни, особено тези в недостатъчно обслужвани или уязвими общности.

Основни разлики

Масова иновация

Може да се фокусира
предимно върху
икономически печалби

СИ & ПИ

Те дават приоритет на по-широките социални ползи и приобщаването и поставят по-силен акцент върху социалните и екологичните съображения.

ИЗТОЧНИЦИ

- Anderson, T., Curtis, A., & Wittig, C. (2014). Definition and theory in social innovation. Master of arts in social innovation. Krems: Danube University.
- Chataway, J., Hanlin, R., & Kaplinsky, R. (2014). Inclusive innovation: an architecture for policy development. Innovation and Development, 4(1), 33-54.
- Djellal, F., & Gallouj, F. (2012). Social innovation and service innovation. In Challenge social innovation: Potentials for business, social entrepreneurship, welfare and civil society (pp. 119-137). Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg.
- Govindarajan, V., Kopalle, P. K., & Danneels, E. (2011). The effects of mainstream and emerging customer orientations on radical and disruptive innovations. Journal of Product Innovation Management, 28(s1), 121-132.
- Greve, K., Vita, R. D., Leminen, S., & Westerlund, M. (2021). Living Labs: From niche to mainstream innovation management. Sustainability, 13(2), 791.
- Heeks, R., Amalia, M., Kintu, R., & Shah, N. (2013). Inclusive innovation: definition, conceptualisation and future research priorities. development informatics working paper, (53).
- Heeks, R., Foster, C., & Nugroho, Y. (2014). New models of inclusive innovation for development. Innovation and Development, 4(2), 175-185.
- Patriotta, G., & Hirsch, P. M. (2016). Mainstreaming innovation in art worlds: Cooperative links, conventions and amphibious artists. Organization Studies, 37(6), 867-887.
- Schillo, R. S., & Robinson, R. M. (2017). Inclusive innovation in developed countries: The who, what, why, and how. Technology Innovation Management Review, 7(7).
- Sharra, R., & Nyssens, M. (2010). Social innovation: An interdisciplinary and critical review of the concept. Université Catholique de Louvain Belgium, 1, 15.

Раздел 1.3 Социално предприемачество

Определение

Според предходни проучвания предприемачеството е мултидисциплинарна концепция (Abu-Saifan, 2012; Croci, 2016), която включва инициране на действия за създаване на нови организации (Barot, 2015) и се фокусира върху насърчаване на творчеството и генериране на икономическа и социална стойност (Buendía-Martínez and Carrasco Monteagudo, 2020). Въпреки разнообразните дефиниции (както е посочено в таблица 2), основната цел на предприемачеството е да създава възможности за работа и да стимулира икономическото развитие (Barot, 2015; Hessels and Naudé, 2019). От съществено значение за предприемачеството е използването на различни човешки ресурси, включително технически, квалифицирана работна ръка и управленски таланти (Barot, 2015; Diandra and Azmy, 2020).

Определение

Социалното предприемачество включва използването на предприемачески принципи и методи за справяне със социални или екологични проблеми. Социалните предприемачи се стремят да създадат устойчива и положителна промяна чрез разработване на иновативни решения за належащите обществени предизвикателства (Haugh, 2005; Brooks, 2008; Phillips et al., 2015).

Фокус върху социалното въздействие

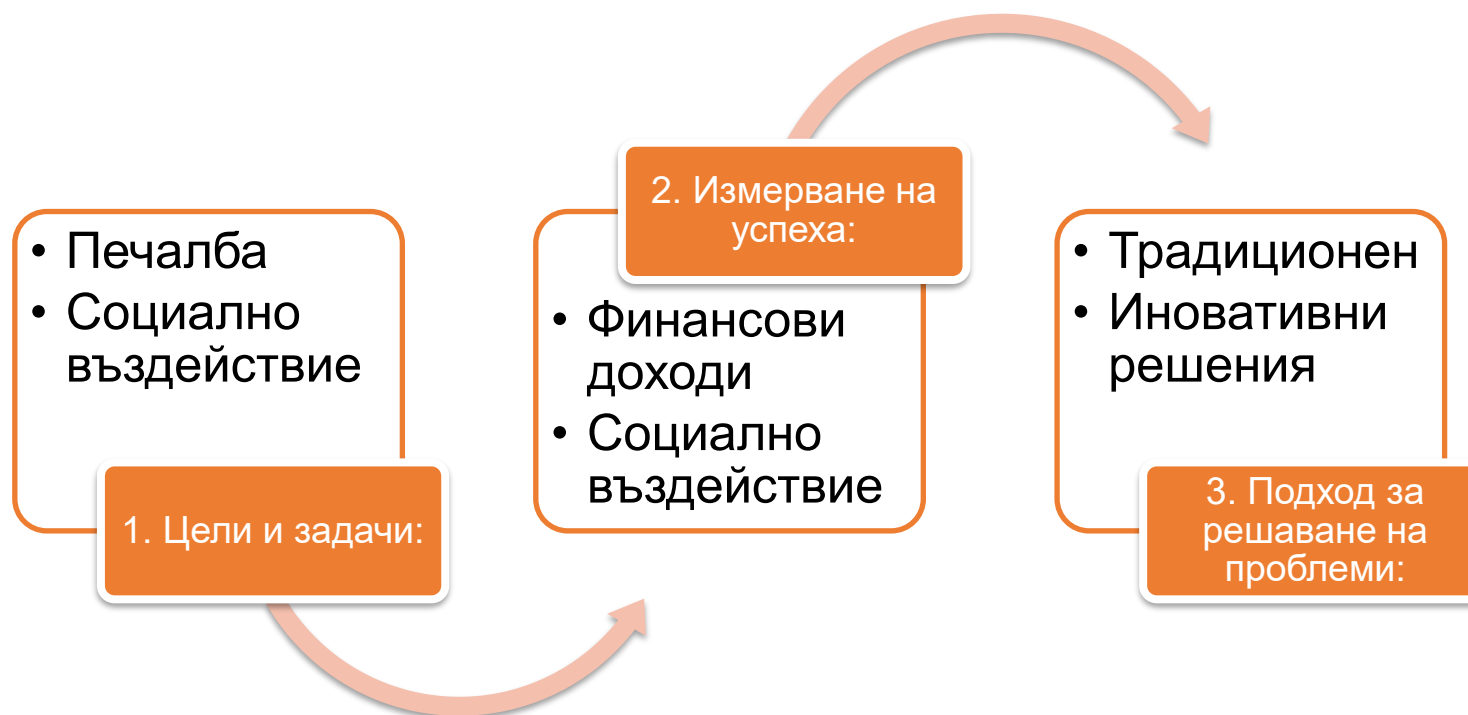
Създаване на положително
социално или екологично
въздействие

Иновация

Възприемане на иновативни
подходи за решаване на
социални проблеми

Основни разлики от традиционното предприемачество

Бизнес структури на различни социални предприемачи (Buchko, 2018)

Предприятия с нестопанска цел с ливъридж

Предприемачът създава организация с нестопанска цел, която да стимулира приемането на иновация, насочена към провал на пазара или правителството. Правейки това, предприемачът ангажира широка част от обществото, включително частни и публични организации, за да стимулират иновациите чрез мултиплициращ ефект. Предприятията с нестопанска цел с ливъридж непрекъснато зависят от външно филантропско финансиране, но тяхната дългосрочна устойчивост често се подобрява, като се има предвид, че партньорите имат личен интерес от продължаването на начинанието.

Хибридни начинания с нестопанска цел

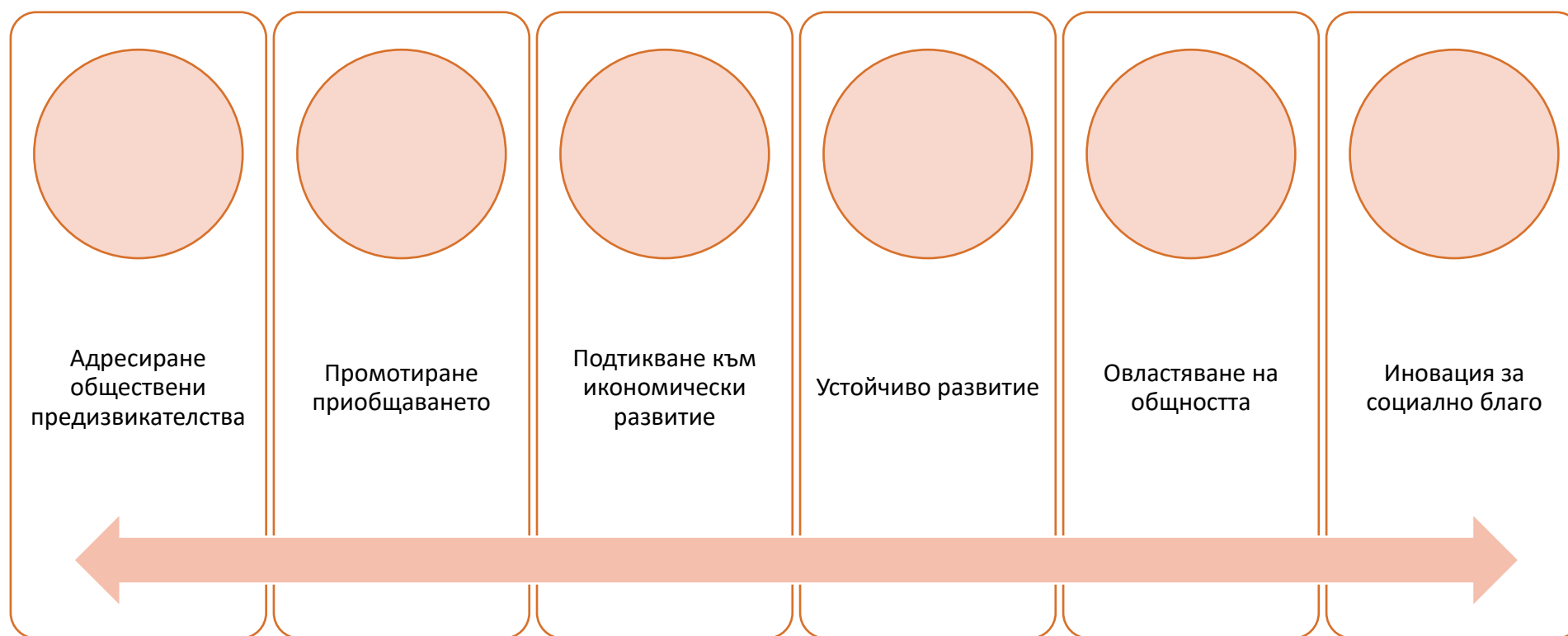
Предприемачът създава организация с нестопанска цел, но моделът включва известна степен на възстановяване на разходите чрез продажби на стоки и услуги на различни институции, както и на целеви групи от населението. Често предприемачът създава няколко юридически лица, за да приспособи получаването на доход и благотворителните разходи в оптимална структура. За да може да поддържа изцяло трансформационните дейности и да отговори на нуждите на клиентите, които често са маргинализирани от обществото, предприемачът трябва да мобилизира други източници на финансиране от публичния и/или благотворителния сектор. Такива средства могат да бъдат под формата на грантове или заеми и дори квази-собствен капитал.

Социални бизнес начинания

Предприемачът създава организация или бизнес с нестопанска цел, за да предостави социален или екологичен продукт или услуга. Докато печалбите се генерират в идеалния случай, основната цел не е да се увеличи максимално финансовата възвръщаемост за акционерите, а да се развие социалното начинание и да се достигне до повече хора в нужда. Натрупването на богатство не е приоритет и печалбите се реинвестират в предприятието, за да се финансира неговото разширяване. Предприемачът на социален бизнес търси инвеститори, които се интересуват от съчетаването на финансова и социална възвръщаемост на своите инвестиции.

Значение на ИП и СП

Източник: Abosedo et 2013; Kalkanci et al., 2019; Baskaran et al., 2019; Saha & Saha, 2020; Sonne, 2012

ИЗТОЧНИЦИ

- Abosedo, A. J., & Onakoya, A. B. (2013). Entrepreneurship, economic development and inclusive growth. *International Journal of Social Sciences and Entrepreneurship*, 1(3), 375-387.
- Baskaran, A., Chandran, V. G. R., & Ng, B. K. (2019). Inclusive entrepreneurship, innovation and sustainable growth: Role of business incubators, academia and social enterprises in Asia. *Science, Technology and Society*, 24(3), 385-400.
- Brooks, A. C. (2008). Social entrepreneurship.
- Haugh, H. (2005). A research agenda for social entrepreneurship. *Social enterprise journal*, 1(1), 1-12.
- Kalkanci, B., Rahmani, M., & Toktay, L. B. (2019). The role of inclusive innovation in promoting social sustainability. *Production and Operations Management*, 28(12), 2960-2982.
- Phillips, W., Lee, H., Ghobadian, A., O'regan, N., & James, P. (2015). Social innovation and social entrepreneurship: A systematic review. *Group & Organization Management*, 40(3), 428-461.
- Saha, N., & Saha, P. (2020). Entrepreneurial universities inclusive perspective: Does it trigger social innovation process and entrepreneurship?. In *Proceedings of the European Conference on Innovation and Entrepreneurship, ECIE*. Academic Conferences and Publishing International Limited.
- Sonne, L. (2012). Innovative initiatives supporting inclusive innovation in India: Social business incubation and micro venture capital. *Technological Forecasting and Social Change*, 79(4), 638-647.

Раздел 1.4 Успешни казуси

Казуси от приобщаващи иновации:

Развиващи се
пазари

Казуси от приобщаващи иновации:

Развити пазари

Казуси от социални предприятия:

Развиващи се
пазари

Казуси от социални предприятия:

Развити пазари

Благодарим Ви!

www.innosocial.eu

@ InnoSocialfb

Този документ може да бъде копиран, възпроизвеждан или модифициран съгласно горепосочените правила.

Трябва ясно да се посочи приносът на авторите на документа и всички приложими части от известието за авторски права.

Всички права са запазени. © Copyright 2023 InnoSocial

www.innosocial.eu